

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 67 (2931) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 március 24

Megszállták a japánok a Salamon szigetcsoport legészakibb szigetét

Ausztrália felett kiszélesítették támadási területüket. 100 kilométer mélységben hatolt be a szárazföld fölé egy japán légitraj

Macuoka volt japán külügyminiszter a Vatikánba utazik (?)

Rómából jelentik (MTI.) A Stefani-iroda jelenti: Az olasz lapok első oldalukon megemlékeznek a fasció alapításának évfordulójáról. Hangsúlyozzák ezenkívül a Földközi-tengeren lefolyt légi és tengeri csaták, valamint az olasz hadsereg ragyogó sikereit a cirenaikai arcvonalon. A *Messageo* az angol hajókaraván ellen intézett olasz légi és tengeri támadással kapcsolatban kiemeli, hogy ez már a második angol hajókaraván, amelyet olasz részről kemény csapás ért és az angol parancsnokság immár 2 hónap óta hiába igyekszik utánpótlást küldeni Málta szigetére, pedig a szigetnek erre az utánpótlásra feltétlenül szüksége van. Már másodikban hiúsult meg teljesen ez a próbálkozás. A mostani ellenséges hajókaraván több, mint 10 egységből állt és különös jelentősége van annak, hogy az angolok nem kímélnek semmit, csak hogy az utánpótlást eljuttathassák a rendeltetési helyre. Ez a karaván azonban nem érte el Máltát és az ellenséges hajókat súlyos találatok érték. A Földközi-tenger az olaszok számára ismét határozottan kedvező tengeri és légiesetáknak volt a színhelye. Az olasz légierő és tengerészet ismét behozonyította, hogy a Földközi-tenger középső része felett könnyörtellen ellenőrzést gyakorol. A brit tengerészetnek nem marad más hátra, mint számolni azzal, hogy lemondhat azokról a törekvésekről, hogy még egyszer uralmába kerítse a Földközi-tengert, amely olasz tengerre vált.

Churchill újabb meghátrálásáról irnak a francia lapok

Istanbulból jelentik (MTI.) A Stefani-iroda jelenti: Török körökben gúnyosan fogadták azokat a londoni híreket, melyek az angol kormány mentegőtődzéséről számolnak be a milaszi bombázás ügyében. Azt kérdezik, vajjon ki hátról akart-e lenni, vagy pedig tényleg hiba történt? Az első esetnek komoly politikai következményei lehetnek, a második eset pedig újra csak az angol repülők tehetetlenségét bizonyítja.

Vichyből jelentik (MTI.): A francia sajtó megállapítja, hogy London, miután a Távolkeleten meghátrált a japánok elől, most a Közelkeleten vonul vissza a szovjet elől és Stalin ügynökeinek enged át Iránban fontos közgazdasági és hadi érdeklődéseket. Ez a visszahúzó

dás közvetlenül érdekl a franciákat is, mert most a bolsevizmus fenyegeti a keleti államokat, közöttük Szíriát is, melyet az angolok és De Gaulle hívei elragadtak ugyan Franciaországtól, de melynek sorsát minden francia továbbra is nagy figyelemmel kíséri, tekintettel arra, hogy a megbízott hatalom kiváltságai jogilag érintetlenek és teljes érvényük van az angolok erőszakos eljárása ellenére is.

A Paris Midi utal arra, hogy Churchillnek ezt az újabb meghátrálását

Ezt a háborút nem lehet megnyerni! -- írja a Newyork Times katonai szakértője

Lisszabonból jelentik: (NST) Baldwin, a *Newyork Times* katonai szakértője kétségbevonja, hogy az Egyesült Államok rövidesen képes lenne támadásba átmenni. A közvélemény nyomást gyakorol a kormányra, hogy a védekezésből támadásba menjen át, arra azonban nem gondolnak, hogyan lehetne az offenzívát megindítani. A közvélemény számára hamis képet festettek az Egyesült Államok lehetőségeiről. Nem szabad abban reménykedni, hogy az Egyesült Államok támadólag léphet fel, mert egyszerűen nincs ereje hozzá. Ezt a háborút nem lehet megnyerni -- írja a katonai szakértő.

Pápai nunciust küld a Vatikán Tokióba (?)

Washingtonból jelentik: (NST) Itteni politikai körökben az a hír járja, hogy Macuoka volt japán külügyminiszter Rómába utazik a Tokió és Vatikán közötti külképviseleti kap-

valószínű további félrefordulás követhet, nevezetesen állásfoglalásra bírhatják Törökországot, amely elhatározhatja, hogy levonja a következtetést Anglia győngeséről.

Vichyből jelentik (MTI.): Lapétesülés szerint De Gaulle már hónapok óta érintkezésben van Stalinnal és most nyíltan is kifejezi, hogy csatlakozik programjához és helyesli azt az angol-szász tervet, hogy a szövetségesek győzelme esetén Stalin teljes jogot kap Európa felett.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az *Illustrated London News* kifejti Anglia tömegeinek véleményét a háborúval kapcsolatban. Kiemeli, hogy még azok is, akik nemrégiben meggyőződéssel vallották, hogy Angliát sohasem lehet megtörni, kezdik nyíltan hangoztatni a vereség lehetőségét. A nép a kommunizmus felé halad és nem bizik többé kormányában, a képviselőházban, a sajtóban és Churchillben, mert a nagyhangon hirdetett fényes tervek után mindig szerencsétlenségek következnek.

Újabb japán csapatok szálltak partra a Salamon szigeteken

Tokióból jelentik (MTI.) A NTI jelenti: Csak kedden jelentették, hogy március 10-én japán tengerészek szállottak partra Buka szigetén, a Salamon-szigetek legészakibb részén. A szigetet a japán haderők teljesen megszállták.

Tokióból jelentik (MTI.) Az OFI jelenti: A Domei iroda jelentése szerint japán tengerész gyalogság szállt partra hétfőn Carola Harbournál, a Salamon-szigeteken. (Tudósításunk folytatása a 2. oldalon.)

Népgazdaságunk fejlődése

Irta: Dr Paál Árpád

Népünk gazdálkodó képességének megnyilatkozása, legalább bizonyos mértékben az, ami a Hangya-szövetkezetek fokozódó üzleti eredményeiben megmutatkozik. A Hangya-szövetkezetek az 1899-ik évben kezdetek működésbe, már 43 éves múlt áll mögöttük. Az alulról kezdés, a kicsi dolgokban való összetartás módjával indultak, s bizony sok belső egyeztetéssel és félreértésekkel is kellett megküzdeniök, de amellet a nyereszkedésre alapított kereskedelmi irányzat is összefogott ellenük, hogy forgalmi lehetőségeiket elvegye. Mégis a maguk természetes alapján fejlődéshez tudtak jutni, a falvak gazdasádmájában a gazdálkodó művelődést és fölismeréseket mind jobban terjesztették, s aztán az 1914—1918. évi világháborút már úgy bírták ki, mint a nép gazdasági önrendelkezésének a megszállású intézményei. Holott a mult világháborúban az államcsitott hadi gazdálkodás egyáltalán nem vette be a szövetkezeteket a maga szervezetebe, hanem külön olyan részvénytársaságokkal dolgozott, (Haditermény Rt., Fémközpont, stb.) melyek kizárólagos és nagynyereségű üzletekké tették a terményértékesítést és a fogyasztási szükségletek ellátását.

A Hangya-szövetkezetek már a mult világháborúig tekintélyes forgalmi hálózattá fejlődtek, de a hadigazdálkodás központositó, vagy elosztó szervei mégse lehettek olyan mértékben, mint a nagytőkés kereskedelem egyéb tényezői. Talán ez is volt aztán az oka, hogy az egykori hadi gazdálkodási központok összeomlása és szétszilárdítása a Hangya-szövetkezetekre nem tudott kihatni. hanem ezek a világháború utáni gazdasági zavarokat is átvészelték. A falvak társadalmának gazdasági összetartása minden anyagi zavaron keresztül megmaradt erkölcsi erőnek, mely lehetővé tette a küzdelmes években az összefogást, a gazdasági szükségleteknek mind öntudatosabb számbavételét és mind célszerűbb kielégítését. A trianoni békével elszakított erdélyi részekbe is a szövetkezeteknek ez a belső ereje átmentődött, s az egyházak és iskolák mellett ezek a szövetkezetek is népünk társadalmi szervezetének mind izmosabb alkatrészei lettek.

A magyar föld törzsterületén a Hangya-szövetkezetek annál nagyobb lendületet kaptak, mert belső erejükhez egyre több olyan külső körülmény is járult, mely állami támogatást jelentett a számukra, s a vezető politikai irányzat is a maga sodrába vette őket. A mostani új világháborúban már a Hangya-szövetkezetek központja, s az általa alapított vagy kezdeményezett egyéb nagy szövet-

kezetek és részvénytársaságok vették át azt a szerepet, amit a mult világháborúban az egyes hadigazdálkodási kiváltságolt intézmények végeztek. „Nagy” szövetkezeteknek nevezem azokat a vállalatokat, melyek nem a falusi kis szövetkezetek összegyűléseiből jöttek létre, hanem egyes nagy kiviteli és külkereskedelmi vállalatok összefogásából. A Hangya-szövetkezetek központja ezekből a maga érdekkörébe vonta a „Magyar Állat- és Allati Termékek Kiviteli Szövetkezet”-et, aztán a „Lóértékesítő Szövetkezet”-et s aztán ömaga alapította a maga termelési és elosztási céljai elősegítésére a „Hangya Ipar Részvénytársaság”-ot. Ezek az érdekkörébe tartozó vállalatok is nagy kiterjedésű forgalmat bonyolítottak le; az állatkiviteli szövetkezetnek 195 millió pengő, a lóértékesítő szövetkezetnek 23 millió pengő, a Hangya-Ipar Rt.-nek 356 millió pengő volt a mult évi forgalma.

Magának a Hangya-szövetkezetek központjának a mult esztendőben ug-rásszerűen emelkedett a forgalma az azelőtti évhez képest. Az 1940-ik évben 252 millió pengő volt a forgalom, az 1941-ik évben már 359 millió pengő; a központ a tagszövetkezeteknek 1940-ben 835 ezer pengő vásárlási visszatérítést adott, a mult évben már szinte háromszor annyit: 2 millió 198 ezer pengőt. Az üzleti forgalomból a nyershaszon 14 millió pengő volt 1940-ben, s 23 millió lett az 1941-ik évben. Ebből az 1941-ik évben 6 millió 504 ezer pengőt fordítottak hazafias, egyházi, közművelődési és társadalmi célokra, 12 milliót személyzeti költségekre (az 1940-ik évben 7 milliót), 1 millió 82 ezer pengőt adóra (az 1940-ik évben 84 ezer pengőt), s még egyéb költségek után az 1941-ik évben 1 millió 49 ezer pengő maradt tiszta nyereségnek, mely csak 93 ezer volt az előző esztendőben. A tiszta nyereségből 5 százalék oszálékot fizet a szövetkezet tagjainak, s 400 ezer pengőt a tartalékalaphoz csatol.

Nyilvánvaló e számokból, hogy a felszökkenő eredmények annak a kizárólagosságnak is tulajdoníthatók melyet a Hangya a mostani hadigazdálkodás területén az állam megbízása folytán megkaphatott. Hogy tehát a nyereségekben benne van az olyan természetű különös jövedelem, amilyent a mult világháború idején a Hadi Termény Rt. és más hasonló természetű kiváltságolt intézmények kaptak. Az ilyen természetű jövedelem elbírálását azonban nagymértékben kedvezővé teszi annak a figyelembe vétele, hogy a Hangya 6 és fél millió pengőt fordított hazafias, egyházi és kulturális célokra, s a tavalyinál 5 millióval többet fordított személyzeti költségekre, vagyis a maga tisztviselői és munkásai fizetésének a javítására. A munka jobb díjazásának az elve csakugyan elsőrangú célja kell hogy legyen az olyan intézménynek, mely példát és irányítást kíván

adni népgazdaságunk fejlődésének. A közölt számokból kivehető, hogy a Hangya-szövetkezetek szervezetében megvan erre a példaadásra és irányításra is a képesség.

A Hangya-szövetkezetek évi közgyűlése most lesz pár nap múlva, március 27-ikén. Ebből az alkalomból láttuk jónak, hogy a feltűnő fejlődés szabaira ráirányítsuk közönségünk figyelmét. Ime, a szövetkezeti összefogás olyan eredményeket tudott elérni, melyek a mult világháború nagytökés hadigazdálkodási vállalataival egészségesen fel tudják venni a versenyt. Az egészséges helytállás abban nyilatkozik meg, hogy a multkorai nagytökés vállalkozások csak maguknak nyeresztek, míg a mostani szövetkezeti vállalkozás a kizárólagosságból folyó nyereségeket is vagy visszaosztja a falusi szövetkezeteknek, vagy közcélú kiadásokra, illetve munkabérek emelésére fordítja. A szövetkezeti vállalkozás tehát a maga hadinyereségeivel nem válhatik

Apolló Filmszínházban

Szerdától

Szelezky, Simor, Csontos
Kedden utóljára:

All a bál
Haláltánc.

Belvárosi

Kádár, Kontra, Kerekes

A legragyogóbb magyar vígjáték.

Tolnay Klári, Szilassy László, Vaszary Piri, Mály Gerő.

Casino Filmszínházban Herczeg Ferenc regényének filmváltozata

GYURKOVICS FIUK

Turay, Simor, Arpád Margit, Perényi és Szilassy László.
Jön: a legjobb katona vígjáték: **Csákó és kalap**

erkölcsstelen. A Hangya-szövetkezetek 1941-ik évi mérlegében ezt látjuk a legszebb eredménynek.

Pótosztályozás alá kerülnek a lovak és fogatos járművek

Nagyvárad thj. város polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom Nagyvárad város területén lakó mindazon ló-, öszvér- és járműtulajdonosokat, akik az 1941. évi november hó 4-8, valamint az 1942. január hó 20-án megtartott ló-osztályozásokon lovaikat bármilyen oknál fogva nem vezették elő, vagy azóta osztályozatlan lovat vettek volna, hogy lovaikkal és járműveikkel együtt az 1942. március hó 23-án reggel 9 órakor a marhavásártéren megtartandó pótlóosztályozáson okvetlenül jelenjenek meg. A megjelenés elmulasztása a legszigorubb büntetést vonja maga után.

Nagyvárad, 1942. március 24.

Gyapay László,
h. polgármester.

Vigyázat!

A DARMOL hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alsó bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

A nagyvárad kir. törvényszék.
P. 1593—1942. szám.

Hirdetmény

A nagyvárad kir. törvényszék dr. Magyaradi Boross István nagyvárad ügyvéd által képviselt Libercz Lőrinc kövégi lakos folyamodó kérelme folytán az 1894. XXXI. tc. 77. §-ának b) pontja alapján felhívja az ismeretlen helyen tartózkodó Libercz Lőrinc szül. Orosz Ilona volt kövégi lakost, hogy férjével Libercz Lőrinc kövégi lakossal az 1922. évi november hó 25. napján a berettyócsuhaji állami anyakönyvvezető előtt kötött házasságon alapuló életközösségét a jelen hirdetésnek a hivatalos hírlapban történt beiktatását követő naptól számítva egy év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a folyamodó keresete következtében a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni.

Felhívja továbbá, hogy tartózkodó helyéről a bíróságot értesítse, mert ellenkező esetben a megindítandó bontóperben új hirdetményi idézés mellőzésével Potre György ügyvéd, nagyvárad lakos, most kinevezett ügygondnok fogja őt képviselni.

Nagyvárad, 1942. évi március hó 12. napján.

Dr. Olasz sk.,
kir. tszéki t. elnök

A kiadmány hitelül:
Olvashatatlan aláírás s. hiv. tisztviselő

Port Darwintól Derbyig több paritszakaszt bombáztak a japánok

Tokióból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelentik: Inomura altábornagy a holland-indiai japán haderő főparancsnoka a Domei-iroda batáviai jelentése szerint felszólította haderői parancsnokait, hogy a tisztkeket és legénységet a legszigorubb katonai fegyelmében tartásuk és őket kemény gyakorlatokkal az önmegtartóztatásra szoktasásuk. A japán katonáknak le kell mondania minden fényűzésről és mindig szem előtt

kell tartania, hogy a holland-indiai katonák azért voltak olyan gyengék, mert elpuhító életmódot folytattak.

Sanghaiból jelentik: A Port Darwin ellen működő japán légi rajok tegnap kiszélesítették támadásuk területét és bombázták a Port Darwintól Derbyig terjedő part több szakaszát. Az egyik japán raj csaknem 100 kilométer mélységben hatolt be a szárazföldre és bombázta Wyndham városát is.

Burmában állandóan növekszik a foglyok száma

Tokióból jelentik (MTI.) A Német Távirati Iroda jelentik: Sawahata őrnagy a császári haderők főhadiszállása sajtóosztályának tagja a burmai katonai helyzetről a rádióban közvetített jelentésében hangoztatta, hogy Rangoon eleste rendkívül megnehezítette az ellenség számára az összeköttetés fenntartását India és Burma között. Az ellenséges csapatok, amelyek nagy veszteségekkel szenvedtek, most Burma északnyugati részén át igyekeznek elmenekülni. Az ellenséges hadseregtől elvágott alakulatok a burmai falvakban igyekeztek menedéket találni, de a beenszűltek olyan

barátságtalanul viselkedtek velük szemben, hogy jobbnak látták megadni magukat a japánoknak. A foglyok száma állandóan növekszik. A Bataan félszigeten folyó küzdelemlről megjegyezte, hogy a két ellenséges hadosztály be van kerítve, mint a madár a kalitkában és semmi kilátása sincs arra, hogy sikerrel ellenállhasson. A japánok bármikor megsemmisíthetnék a körülzárt amerikai csapatot, de a dolgok mai állása mellett jobb, ha saját zsírjukban hagyják megfulladni őket, közben pedig a japánok folytatják a keletázsiai új rend megvalósítását.

Hivatalos jelentés Papen szóliai tartózkodásáról

Az Uj Nemzedék írja: Szóliai jelentés szerint Papen ankarai német nagykövet rövid szóliai tartózkodásáról ezt a hivatalos közleményt adták ki:

Papen német nagykövet utban Németország felé, vasárnap Szóliába ér-

kezett, ahol Filov miniszterelnök és Popov külügyminiszter fogadta. A külügyminiszter szűkkörű villásreggelit adott tiszteletére. A német nagykövet hétfőn tovább utazott Németországba.

Zár alá veszik a bejelentés kötelezettség alá eső bornyagereskedői felszereléseket

A hivatalos lap mai száma közli a miniszterium rendeletét, amelynek értelmében minden bornyagereskedő köteles a birtokában levő és a kereskedésben szükséges felszerelést, bo-

roshordót, tartály, stb. április 25-ig bejelenteni az illetékes Kereskedelmi és Iparkamaránál. A bejelentés kötelezettsége alá eső tárgyak a mai naptól zár alá vételnek.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Honvédeink ismét megkezdték közvetlen részvételüket a Szovjet elleni háborúban

Még mindig tart a szigorú orosz tél. — A földközi-tengeri térségre irányul az angol közvélemény figyelme

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról közli a NTL. A véderő főparancsnoksága közli: A Keresi félszigeten az ellenség újabb támadásai is kudarcba fulladtak. A Donec vidékén a német és román csapatok elkeseredett harcokban visszaverték a szovjet nagyobb létszámú erőkkel és páncélosokkal végrehajtott támadásait. Az arcvonal középső részén megsemmisítettünk összeköttetésétől elvágtott ellenséges erőcsoportot. A megsemmisítés során az ellenség két nap alatt igen sok hadifoglyon kívül több ezer halottat, 18 páncélosot, 31 löveget és sok hadianyagot veszített. Német repülők több mint 300 mindenfajta járművet megsemmisítettek és 23 vonatszerelvényt elpusztítottak. A szovjet vasárnap 54 repülőgépet veszített. Március 18. és 22. közt az ellenség a keleti arcvonalon 137 harckocsit veszített. Német harci gépek az észak-afrikai partok előtt egy brit karavánból elsüllyesztettek egy hatezer tonnás hajót. Két másik hajó bombatalálat következtében mozgásképtelenné vált. Málta szigetén német vadászok és zuhanóbombázók telitalálatot értek el több repülőtéren. Hét repülőgépet a földön megsemmisítettek, két másikat lelőttek.

Olasz tengeralattjáró elhárító egységek a Földközi-tengeren elsüllyesztettek 4 ellenséges tengeralattjárót. Ezzel az olasz egységek rövid időn belül már a tizedik tengeralattjárót pusztítják el. Málta tengerészeti támaszpontján is több tengeralattjárót súlyosan megrongáltak, úgyhogy az ellenség tengeralattjáró ereje egyre nagyobb veszteségeket szenved.

Az olasz főhadiszállás 660. közleménye: Az ellenség csekély létszámú erőkkel beszivárgást kísérelt meg Marubától keletre. E vállalkozásuk során mintegy 40 gépjárművet és két üteget veszítettek. Olasz repülők két gépet, német vadászok két gépet lelőttek. A Földközi-tenger keleti részén tengeralattjáróink március 21-én ellenséges hajókaravánt támadtak meg, amely Málta felé tartott. 22-én egész nap követték a hajókat. Repülőink megismételt vállalkozásaik során bombatalálatokat értek el a szállító és hadihajó egységeken. Jelentékeny német légi erők támadást intéztek a málta repülőterek ellen.

Berlinből jelentik: (NTL) A véderő

főparancsnokság közli, hogy a német harci gépek a Földközi-tengeren Kréta és Szicília közt rajtaütöttek egy Alexandriából elindult brit hajókaravánon. Német gépek az egyik hatezer tonnás hajó fedélzetét több bombával eltalálták. Egy ötezer tonnás gőzöst

57 ellenséges tengeralattjárót süllyesztett el eddig az olasz légi és tengeri erő

Amsterdamból jelentik (MTI.): A Német Távirati Iroda jelenti: Felesleges, hogy az angolok lebecsüljék a leskelődő veszélyt — mondotta Alexander lord, az angol tengerügyi hivatal első lordja — jelenti az angol hírszolgálat. Kijelentette továbbá, hogy

Németország olyan aranyú tengeralattjáró háborúba kezdett az angol hajózás útvonalai ellen, aminek még nem volt példa a történelemben.

Az atlanti csata olyan csata, amelyben egy pillanatra szünet. Elkerülhetetlen volt, hogy a japánok támadása súlyos csapást mérjen Angliára és az Egyesült Államokra.

Rómából jelentik (MTI.) A Stefani

**Felvételeit
legszebben
kidolgozza**

PECSY

Rákóczi-ut 6 sz.
Keresztény cég!

megrongáltak. Egy harmadik gőzösbe szintén bombák csapódtak be, úgy, hogy azonnal megállt. (MTI.)

jelentik: 1941 június 11-ike óta az olasz légi és tengeri haderő a Földközi-tengeren 57 ellenséges tengeralattjárót süllyesztett el és ezek közül tíz tengeralattjárót az utóbbi harminc nap alatt. Kettő de gaulleista, egy görög és egy holland egység kivételével valamennyi tengeralattjáró az angol hajóhadhoz tartozott.

Zürichből jelentik (Bud. Tud.): A Neue Zürcher Zeitung londoni jelentése szerint az angol közvélemény figyelme a földközi-tengeri térségre irányul. Kairói jelentés szerint ott úgy tudják, hogy nemcsak az észak-afrikai, hanem a dodekanezosi csapatokat is megerősítették. Angol körök iraki és iráni veszélytől is tartanak.

UJ VILAG HAJNALÁN

Irta: Pekár Nándor

Kevés állam van, mely annyira szemben áll a bolsevizmussal, mint Magyarország

Rómából jelentik: (MTI) A Stampa a következőket írja a magyar csapatoknak a keleti arcvonalon folyó hadműveletekben való részvételéről. A vitéz magyar csapatok ismét megkezdték közvetlen részvételüket a szovjet-elleni háborúban. Ez a tény a leghatározottabban rácafol azokra az ellenséges híresztelésekre, amelyek szerint Magyarország vonakodnék részt vállalni a tengelyhatalmak oldalán a ráeső dicsőségekből és áldozatból. Valóban kevés állam van, amely annyira szemben áll a bolsevizmussal, mint Magyarország.

Berlinből jelentik: (NTL) A hétfői hadijelentés kiegészítéseként közlik: A szigorú orosz tél még mindig tart. Napközben a napfény felmelegíti a levegőt. A szovjet hóállások nem sokig lesznek akadályok a német véderő számára. A szovjetnek fel kell ismereni, hogy hiába számított a télre. Az észak-afrikai brit utánpótlást újabb súlyosabb csapás érte. (MTI.)

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német TL értesül, a brit légi erők az elmúlt héten Anglia térségében és a Földközi-tenger vidékén 42 repülőgépet veszített. A Szovjetunió vesztesége ugyanezen idő alatt 396 repülőgép volt. A német légi erők tehát összesen 438 ellenséges gépet pusztított el egy hét alatt.

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 659. közleménye:

Sok szó esik országszerte sajtóban és beszédekben egyaránt jelenünkről és jövőünkről. Hová is tart a magyarság? Milyen útra lépett, midőn 1937-ben szinte egy tollvonással megsemmisítette a magyar törvénytár egyes liberális törvényeit. Az öregek sajnós, még azok is, akik akarták a haladást, — csóválták a fejüket. Szent Isten, mi lesz ebből? Annyira beléjük volt már rögzödve az a tudat, hogy a magyarság csak évtizedekre szóló cammogással mehet a haladás útján. Egyenesen a nemzet létét látták veszélyeztetve ilyen radikális törvények által. Csak az ifjúság, az örök nemzeti újjászületés hordozója tudta, látta, érezte, hogy most valami oly' magasztos dologba kezdünk, mint 1848. márciusában. Vajjon hivatást teljesítünk-e ezzel, amint az ideális gondolkozásuk mondják; vagy csupán egy szerencsés politikai meglátás volt-e, hogy az első között állottunk bele a korfejlődés folyamatába? Mindkettő. Politika ideálok nélkül: szócséplés és törtetés; ideál politikum nélkül: egy szép utópia, álomország. Nálunk bőven van mindkettőből, de valahogy, sajnós, aránytalan elosztásban találkozunk velük a magyar életben. Az ideálok és idealisták mintha szerényebbek volnának. Túl nagy szerepet engedünk a törtétezőknek, a haszonkeresőknek mindenkor.

Tülekedő rablólovagok süllyesztették a barbárság színterévé Mátyás király igazi renaissance-ban, újjászületésben pompázó Magyarországot. Vadidegen álmok után futó és egyéni célokkal eltelt politikuskok játszották át idegen kézre az oly szép magyar ígéretek rejtegető 67-es kiegyezést is. Kommunizmus és Trianon lett a vége a liberális álmok-

jutásnak. Alaposan meggyötört bennünket az átvészelt pusztulás, a lélekmarkos és önvád. Odajutottunk, hogy ezeréves hivatásunkban is kételkedtünk. Mintha kicsúszott volna lábunk alól a talaj. Idéztük gyakran Vörösmartyt: „S a sirt, hol nemzet süllyed el” stb. Pedig nem történt halálosvégű katasztrófa: csupán egy borzalmas zuhanás volt a mélybe, melyet a nemzet kibírt, bár sokáig tartott ájulása. Európa minden dögkeselvéje ráncsapott. Testünket szétdarabolták ugyan, de a lelkiünk a szenvedés tüzeiben megacélosodott. Akortájt sok ember agyában felöltött: van-e még célunk ezek után Európában? Van-e igazán magyar öncélúság? Egyek azt felelték rá: volt, midőn „nagy volt hajdan a magyar.” Pedig csak az utat tévesztettük el, azért tünt el szemünk elől a cél, homályosodott el bennünk a magyar hivatástudat. Mások ezt a hivatást: a nyugat védelmét, elhibáztak tartották. Szerintük nem volt érdemes nekivetni a hátunkat a tatár és török hordáknak. Nem kapott a magyarság semmi érdemleges viszontszolgáltatást ezért a tengernyi véráldozatért.

Igaz, a keresztény Európa nem értett meg bennünket egészen soha. Az idegen szemével nézett mindig ránk, mint midőn ezer év előtt Európa színterén megjelentünk. És ez nekünk igen fáj. Mégis, ha a lelkiünkbe tekintünk és visszanezünk ezeréves utunkra: csak félő tiszteltel tekinthetünk Árpád házi királyainkra, a Hunyadiakra, akik bennünk a kereszténység, a nyugati kultúra védelmét hivatássá, eszmévé érlelték. Súlyos áldozatba került mindig ez a hivatás, bár az egyéni célok keresése és a pártviszályok elkerülése nagy mértékben csök-

kenthették volna a csapások erejét. Sohasem ismertük fel idejében a veszedelmet, ebből lett: Muhi, Mohács és Trianon; nagyritkán láttuk csak meg idejében a helyes irányt a korszaklemez utvesztőjében, azért maradtunk le a népek versenyében. Vigasztalásunkra legyen, hogy most az egyszer helyes irányban kezdjük az úttörést, csak aztán ne tévedjünk sem a célban, sem az eszközökben.

Nem csoda, ha oly sokat várunk a jövőtől, hisz úgy látjuk s joggal, hogy a szegedi gondolat: a keresztény ideálok, a munka emberibb értékelése kezd vérré válni országszerte. Reméljük, ez egyszer a kereszténységéből nem lesz politikai divat. Ha nemrég még kételkedtünk is ezeréves hivatásunkban, most ujult erővel sorakozunk ismét a Nyugat zászlója alá és egy korhadat liberális világ, a keleti barbárizmussal együtt roskad össze katonáink csapásai alatt.

Micsoda felemelő érzés és gondolat. Az új világ hajnalán mi már ébren vagyunk. A Pató Pálokat letorkoltuk.

Ez a harc igazán végső lesz. Hisszük, hogy ez a küzdelem naggyá fog bennünket tenni, mert a történelem alakításában, a jövő kor formálásában résztvenni: nem kisépek feladata. Hová süllyedtünk volna, ha nem mertük volna vállalni a régi kemény hivatást? Cél és értelem nélkül kesereghettünk volna a nagy múltunkon, mint lenézett kishitű szolgánép.

Március van. A folyton magasabbra ívelő nap sugarai fogják beragyogni győztes honvédeink homlokát s látni fogják a nemzetek, hogy „nem fajult el az ősi vér” a márciusi ifjak unokáiban.

„Mi, Derzsi Paulák...”

— Valaki felelős az ilyen tragédiákért —

A tragikus sors, amelyről a múlt héten két folytatásban cikket közlünk, sok szívben indította fel a részvét és a könyörületeség érzését. Adományok érkeztek a szerelmi bánatában gép- és gyorsírónőből rongyokba öltözött koldusasszonnyá lett Derzsi Paula számára. Ruhaneműt, élelmiszert és pénzt juttattak olvasóink hozzánk; mások címetek közöltek, amelyekben más adományok állanak a nyomorgó nő rendelkezésére. Voltak, akik megkérdezték minket telefonon: történt-e gondoskodás aziránt, hogy a szerencsétlen Derzsi Paulának most már valami rendes foglalkozása legyen, ami biztosíthatna neki szerény megélhetést. Megnyugtattuk őket, hogy ebben az irányban is tapogatóztunk már, de egyuttal kértük az érdeklődőket, hogy legyenek ebben segítségünkre. Egy postai főellenőr felesége meg is írta, hogy lépéseket tesz az érdekében. Mi a küldeményeket, amelyeket részletesen nyugtáznunk fogunk lapunkban, népielőti szervek bevonásával oly módon fogjuk átadni, hogy valóban talpraállítsuk a most elképzeltetlen nélkülözések között élő asszonyt és az új életkezdést lehetővé tegyük számára.

Egy levél is érkezett hozzánk, egy finomlelkű és nagyműveltségű hölgy levele, amely a kérdésnek lelki részével foglalkozik és a férfitársadalmat teszi felelőssé a Derzsi Paula tragédiájáért. A levélíró sorsközösséget érez a lelki egyensúlyát veszített asszonnyal s ez készítette szigorú és megszigorított érdemelő állásfoglalására. Annyi igaz emberi fájdalmat és oly mélyenszántó gondolatokat találunk soraiban, hogy teljes egészében közöljük a meghatározó vádiratot:

Olvastam a Magyar Lapokban a Derzsi Paula tragikus élettörténetét.

Sajnos, nagyon átéreztem mindazt, amin ez a szerencsétlen nő átmehetett, amíg idáig jutott. Atéreztem, mert mindezek a gyötrelmek nekem is kijutnak. Én is elvesztettem az élet célját, értelmét, összetört szívvel és remény nélkül bolyongok, mert nem találok vigasztalást, nyugalmat már sehol, soha.

Irtózom a sötétségtől, az örök semmitől, a halál hidegétől és mégis minduntalan visszatekerek gondolatban hozzá. Ha te lennék, vagy fűszál, vagy apró kis féreg, akkor szeretnék élni. De nőnek lenni elviselhetetlen sors! Remélni és várni hűséges, tiszta szívvel és lélekkel mindig csak várni sivár nappalokon, hosszú hónapokon és éveken át. Remélni és bízni távol, de mégis csak egyedül, valakiért élve... Az ember kimondhatatlanul sokat elbírt, viszont kevés is elég ahhoz, hogy összetörjön. Évek hosszú során át várni egy álombeteljesedésre s aztán a cél előtt mindennek vége. Mit is kezdhet az ember ilyenkor az életével? Feleslegessé vált az egyetlen férfi életében, aki mindent jelentett és jelent a számára. Akinek hűséges, jó, szerető asszonya akart lenni, ezért élt ezért tanult, dolgozott, hogy egyszer majd ne teher, hanem segítőtárs lehessen a férfi életében.

Ha a férfiak a nő szívével éreznének, ha az ő szerelmével szeretnének, akkor nem tudnák olyan könnyen összetörni egy nő hitét, életét, reményét. A férfiak teszik rosszá a nőket, amikor a hűséget, tiszta szerelmet lábbal tapossák és léltre lökik. Nem értik meg, milyen végtelenen finom és törékeny dolog az emberi szív: azzal nem lehet és nem szabad játékot űzni. Vannak Derzsi Paula-féle lelkek akik csak egyszer tudnak szeretni az életben, ha csalódnak, minden elveszett számukra. Ilyenkor jön a lelki összeroppanás, öngyilkosság. De mit tegyen az ember, ha felejteti nem tud és egyedül szenved hosszú, álmatlan éjszakák gyöttrő kinlódásaiban. Mert aki szenved és szerencsétlen, az egyedül van, annak nincs senkije sem, nem talál vigasztalást.

Derzsi Paula szomorú tragédiája sem fog tanulságot szolgáltatni a szivtelen és önző férfiaknak, hisz az ő mérnökében sem ébredt fel a lelkiismeret. Ő meg tudta tenni, hogy más városba menekült az emlékek elől, de így sem bírta életét helyreállítani. Oh, mert rettenetes

ott élni boldogtalan, reménytelen szívvel, ahol az ember boldogságtól, álmai elérését remélte beteljesedni. Fájó és elviselhetetlen minduntalan találkozni a múlttal, viaskodni az emlékekkel, amikor felejtetni nem lehet.

Istenem! Ha meg lehetne változtatni ezt a gonosz, szivtelen világot. Ha a Derzsi Paulák tragédiájából tanulnának az emberek. Végére is igazi férfit nem teheti az élet annyira önzővé, hogy szent érzéseket lábbal tiporjon. Hogy valakinek évek, hosszú évek során át változatlan hűségről, szerelemről s egy jobb világ elérkezéséről beszéljen, s amikor álmuk valóra váltása bekövetkezhet visszaéljen a cél előtt. Hát ennyire semmi a férfiaknak, egy igazán komoly férfinak is az adott szó szentsége? Az igazi férfinek mindenütt meg kellene állni a helyét, a szerelemben éppúgy, mint a közélet terén. De, sajnos, ezt manapság igen kevés férfiről lehet elmondani.

Bocsássanak meg, hogy mi Derzsi Paulák feltedtük fájó szívünk sebeit, de úgy érezzük, hogy lapjukon keresztül javíthatják némileg a ridegszívűek társadalmát, ha felelősséget vállalnak és felébresztik azok lelkiismeretét, akik a testet ugyan óvakodnának megölni, de a lelket összetörni és tönkretenni, nem bűn előttük.

Melyik özvegyet illeti a nyugdíj?

Az első és a második özvegy pere a nyugdíjért

A Magyar Tudósító jelenti: Az Első Békéscsabai, Miskolci és Debreceni István Gözmalom Rt. budapesti cég ellen egy özvegyasszony havi 98 pengő özvegyi nyugdíj fizetése iránt pert indított. A kereset szerint az özvegy 1904-ben kötött házasságot férjével, aki a vállalat főtisztviselője volt. A férjet 1920-ban nyugdíjazták. A házaspár 1920-ban elvált és a tisztviselő női társdíj fizetésére kötelezték. A válás kimondása után a férfi még ugyanabban az évben megnősült. A tisztviselő tavaly elhunyt és a nyugdíjért mindkét özvegy jelentkezett. A vállalat salamonai döntéssel az esedékes nyugdíjat bíról letétbe helyezte, míg eldől, hogy a két özvegy közül melyiket illeti meg a nyugdíj. Ezek után indította az első

számú özvegy a pert a vállalat ellen. A perbe, mint mellékbeavatkozóként belépett a második számú özvegy is. Dr. Ströcker Sándor törvényszéki bíró tárgyalta a különös pert. A bíróság ismertette a vállalat különböző nyugdíjszabályzatait. Ezekből kiderült, hogy annak az özvegynek, aki nyugdíjassal köt házasságot, özvegyi nyugdíjra nem lehet igénye. Ebből a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a második számú özvegyet a nyugdíj nem illeti meg és ítéletében kötelezte a vállalatot, hogy az első számú özvegynek életé végéig, vagy újabb férjhezmeneteléig havi 98 pengő nyugdíjat fizessen. Ezzel úgy a vállalatot, mint második számú özvegyet perköltségben elmarasztalta.

Meghalt Farkas Edith

A Magyar Kurir jelenti: Farkas Edith, a Szociális Missziós Társulat alapító fővok-asezonya ma reggel Budapesten 65 éves korában meghalt.

Farkas Edith kiemelkedő egyénisége volt a világháború előtt megindult és a világháború után újjáéledő katolikus reneszánsznak. 1877-ben született. Már fiatalkorában résztvett az egyesületi és mozealmi életben. A magyar katolikus női szervezkedésnek hamar vezető egye-

lője volt. Besz Prohászka Ottokár irányításával, Prohászka püspök buzdítására alapította meg. Farkas Edith alapítása, a Szociális Missziótársulat megalapításától kezdve üttörő munkát végzett az intézményes szegény gondozás terén. A társulat az egész ország területén elterjedt. Az alapító főnöknő halála mély részvétet váltott ki az ország katolikus társadalmában.

Célzatos híresztelések a középiskolák bezárásáról

Olyan hírek terjedtek el, hogy a budapesti iskolákat rövidesen bezárják bizonytalan időre, az évvégi vizsgálatokat pedig a város összes érettségiző diákjai számára egy iskolában

tartják meg. Ezzel a hírek pacsolatban a kultuszminiszteriumban azt mondták, hogy a középiskolák bezárására vonatkozó minden híresztelés rémhír.

Június 30-ig cseréli be a Nemzeti Bank a nikkel 10, 20 és 50 filléreseket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap március 24. számában közzétett rendelettel a pénzügyminiszter az 50, 20, 10 filléres nikkel érmék bevonásának határidejét 1942. június 30-ig hosszabbította meg. A szóban forgó érméket a Magyar Nemzeti Bank június 30-ig cseréli ki acél érmékre. A közpénztárak a nikkel érméket május 31-ig fogadják el fizetési eszközként. Magánosok már nem kötelesek elfogadni a jenti nikkel érméket.

Takarékoskodni kell a gyógyszeres üvegekkel

A háborús viszonyok a közönség számára minden vonalon a legnagyobb mértékű takarékoskodást írják elő. Gyűjteni kell a hulladékokat, a még felhasználható tárgyakat, amelyekből új iparcikkek állíthatók elő. Legutóbb a betegbiztosító intézetek szólították fel a közönséget arra, hogy az otthon nagyobb mennyiségben használatlanul heverő, tisztára mosott gyógyszeres üvegeket gyűjtsék össze, mert az intézetek darabonként öt fillérért visszavásárolják azokat. A gyógyszeres üvegek szintén visszaveszik az üres gyógyszeres üvegeket, amelyek természetesen megfelelően fertőtlenítenve kerülnek újból felhasználásra. (Magyar Tud.)

Rendeletek a Hivatalos Lapban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap keddi száma közli a kormány rendeletét a bornagykereskedők felszerelésének bejelentéséről és zár alá vételéről, valamint az egyes borkereskedők üzlethelyiségeinek és felszerelésének használatáról.

A hivatalos lap keddi száma közli a kormány rendeletét az egyes ipari tárgyak ingatlanait elidegenítő, vagy terhelő jogügyletek érvényességéről.

A hivatalos lap közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a zsírsikmentes lencse árának szabályozásáról.

A Budapesti Közlöny keddi száma közli a minisztérium rendeletét a közraktári díjak megállapításáról.

Kommunista szervezkedést lepleztek le Madridban

Madridból jelentik: (NTL) A rendőrség a betiltott kommunistapárt messze szétágazó új szervezetét leplezte. Sok embert letartóztatott. A katonai törvényszék 6 kommunista ügynököt halálra, 9-et életfogytiglani kényszermunkára, 24-et fegyház, illetve fogházbüntetésre ítelt. (MTL)

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Húsvétra nyulször és gyapju kalapot vehet oicsón Szántaynál Alakítás, formázás gyárilag Bazárépület-Színházoldal

Japán alakulat támadást intézett egy észak ausztráliai helység ellen

Indiában már is előkészítik az angolok a letarolás módszerét. Gandhi nem sok hajlandóságot mutat a Crippsszel való megegyezésre

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A brit hírszolgálat Uj-Delhiből keltezett kiegészítő jelentés szerint Cripps-t megkérdezték a sajtó képviselői, mi történik, ha a politikai pártok közül egyik-másik nem fogadja el az angol javaslatokat. Cripps azt válaszolta, hogy ez az illető párt jelentőségétől függ. Tul messzire mennének várakozásaink, ha azt remélném, hogy százszázalékos sikerrel elérni célokat. Végül kijelentette, nem hiszem, hogy kerekasztal értekezletről kellene beszélni. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A Reuter-iroda újdélhi jelentése szerint Cripps India politikai vezetőinek kijelentette, hogy csupán két hetet számdékszik Delhi-ben tölteni. A megbeszélésekre nincs sok ideje, mert sok sürgős ügy vár rá Angliában elintézésre. Látogatásának célja ismertetni azokat az intézkedéseket, amelyet a brit kormány terjesztett elő javaslatként az Indiának tett korábbi ígéretek bevalósítására. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Londoni katonai körökben már is világosan céloznak arra, hogy abban az esetben, ha a japánok Indiában előretörnek, teljes mértékben követni kell a letarolás módszerét. Annak a munkatervnek, amelyet Cripps magával vitt, egyik legfontosabb pontja rávenni erre az indus lakosságot — írja a londoni sajtó. — Londonban nagy feltűnést keltett az a bombay-i hír, hogy Gandhi ellenzi az angol politikának Indiában való alkalmazását. Londoni politikai körökben ezt a körülményt kevésbé nagy reményekre jogosító előjelnek tekintik Cripps ama céljainak megvalósítása tekintetében, hogy az indiai lakosságot hadiszolgálat teljesítésére bírja India érdekében.

Port Moresbyt ismét bombázták a japánok

Lisszabonból jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Camberrai jelentés szerint egy japán alakulat megtámadta Bindam észak ausztráliai helységet.

Buenos Airesből jelentik: (MTI.) A NTL. jelenti: A New York Times szerint szombaton és vasárnap két nagy amerikai szállítóhajót és egy angol hajót elüllyesztettek el az Atlanti-óceán északi partjai mentén. A hajók legénységének 83 tagját a parti őrség megmentette.

Melbourneból jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Hétfőn közölték, hogy 10 japán bombázó és 3 vadász ismét megtámadta Port Moresbyt. A támadás minden eddiginél nagyobb és hevesebb volt.

Washington hadianyagot és kezelőszemélyzetet küldött Perunak

Washingtonból jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: Az Egyesült Államok 500 millió dollár összegű hitelt ad Kinának. A hitelegyezményhez csatolt hivatalos nyilatkozat pénzügyi és gazdasági terheken könnyítsenek.

Buenos Airesből jelentik: (MTI.) Az argentin tengerészeti hatóságok értesülése szerint a Taxon északamerikai kereskedelmi hajót a braziliai partok mentén elsüllyesztették. A hajó fontos rakományt vitt magával. (Stefani.)

Tokióból jelentik: (NTI.) A brazil kormány levelet hozott nyilvánosságra, amelyből kiderül, hogy a Braziliában élő mintegy 200.000 japán fegyveres szervezetet létesített és japán tábournokok vezetése alatt kezébe akarja keríteni a hatalmat. A japán kormány ezzel a hírrel kapcsolatban

kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya már több ízben terjesztett hasonló híreket és a japán polgári személyek tömeges letartóztatása lett a következménye az ilyen híreszteléseknek. A napnál világosabb, hogy ilyen ostoba terv nincs. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTI.) Mint Limából jelentik, a perui hadügyminiszter közölte, hogy a perui kormány kérésére az Egyesült Államokból hadianyagot szállítottak Peru hadászati fontos pontjaira. Az Egyesült Államok a hadianyaggal együtt kezelő személyzetet is küldött. (MTI.)

Megszüntetik a riomi pert (?)

Hazaárulásért 36 halálos ítéletet hozott a clermontferrandi katonai törvényszék

Vichyből jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az elmúlt szombaton tartott minisztertanácsal kapcsolatban Vichyben az a híresztelés merült fel, hogy a riomi pert az április 2-től 11-ig tartó szünet után vagy teljesen megszüntetik, vagy hosszabb időre felfüggesztik. Az erre vonatkozó hírek szerint Barthelemy igazságügyminiszter, aki a minisztertanácstól ebben a tekintetben kifejezetten teljhatalmat kapott, megfelelő indokolással a döntést hírül adja majd annakidején. Vichyben nem tartják kizártnak azt a lehetőséget, hogy a pert megszüntetik, de nem hajlandó állásfoglalni ezzel a híreszteléssel kapcsolatban.

Clermont Ferrandból jelentik: (MTI.) Az OFI jelenti: A 13-ik hadosztály katonai törvényszéke hétfőn a vádlottak távollétében 76 hazaáruló ügyében mondott ítéletet. A vádlottak részben polgári személyek, részben katonák, gyarmati tisztviselők, a gyarmati hadsereg tisztjei és katonái, akik megtagadták az engedelmességet. A katonai törvényszék 36 halálosítéletet hozott, 12 vádlottat életfogytiglani kényszermunkára, 13-at 20 évi, 5-öt 6 évi, 4-et öt évi kényszermunkára ítélt. Ezenkívül lefokozásra ítélték 22 katonatisztet és elrendelték az elítéltek vagyonának elkobzását.

Meg kell rázni azt a zsákot

Ott adják egymásnak a kilincset napról-napra a lakáshivatal előszobájánál. — Fáradt férfiak, asszonyok — munkások, iparosok, kereskedők, tisztviselők — szegények és még szegényebbek: magyar emberek. Hatalmas türelemmel járják ezt a végtelen, hiábavaló utat: Lakást keresnek. — Szomorúan jönnek, még szomorúbban távoznak, s csak a hivatal tisztviselőinek megértő és jóindulatú biztatásait tartják bennük a lelket, mert lakással — sajnos — ők sem szolgálhatnak az igénylés mértékében. — Még szélesebb hatáskör kellene — mondja az egyik hivatalnok — hogy jobban összerázhathatnánk ebben a nagy város-zsákban az ember-búzákat, mert úgy még jócskán férne a teletjére...

Nincs lakás! — Sajátságos háború történt ez. — Az embereket emészti háború széles rendet vág a föld legszebb termésében, a természetes szaporulat grafikója is mélyen alázuhan, nem vagyunk többek, mint békekében és csodálatosképpen még sincs lakás. A megoldásra váró szociális problémák közül az elsők közé tartozik ez a kérdés is, melyet nem lehet egy általános rendelettel elintézni, hanem mindenütt a helyi viszonyoknak megfelelően kell a hatóságok kéréseivel közbelépésével,

gyökeresen megoldani, rendet teremteni. — Mert Nagyvárad lakosságösszetétele egészen más és más megoldási módszert is követel, mint például Hódmezővásárhelyé. Itt a nagylakások zömében olyan személyiségek pöfeszkednek, akiknél már a közismert árurejtegetéseken kívül megfélemlítő razzikkal nagy „lakáshalmazásokat” is fel lehetne fedezni, — s pár héten belül kielégítő lakást lehetne biztosítani annak a hajléktalan magyarságnak, amely hónapokon keresztül járja a kálváriát, hogy családjával együtt fedél alá kerülhessen. Ez a bizonyos „élelmes” réteg a lakás-rekvidálás ellen is kitermelte és bevezette már a maga sajátos „testeseit”: lönti a falat vízzel, hogy az „nedvesség” miatt lakhatatlannak lássék. Felbontja a padlót, kiszedi az ablakot s a Lakáshivatal működése óta állandóan átalakít. Kiszedi a közfalakat és hat szobából háromszobás lakást csinál, csak hogy kijátssza az igénybevétel lehetőségét. Elképzelhető-e az ilyen sötét eljárásoknál szörnyűbb szabotálás, amikor lakáshiány miatt magyar testvéreinket embertelen odukban látjuk meghúzódva. De az sem tűrhető, hogy ennek a népek tagjaiból valaki másodmagával és 2-3 ölellyel — ugyanannyi gyerme-

Álldogálók...

A Szent László-téren, de különösen a Mussolini-téren állandóan nagy csoport toprongyos ember áll. Beesett arcok, éhes tekintetek, rogyanó lábak jellemzik őket. Álldogálnak. Korán reggeltől alkonyatig. Reggel lassan verődnek össze és estefelé ismét lassan szétmennek el. Elnyeli őket a periféria, elpihentetik őket a rozzant kis viskók, dűledező vályogházak a velencei, őssi-telepi részeken. Éhesen kelnek, éhesen nyugosznak, korgó gyomorral vacogják át a hideg éjszakákat. Ha gyerek van a háznál, kizavarják az utcára koldulni. Az asszony megy csomagot hordani a piacra, vagy bejár, vagy elindul koldulni házakhoz. Az ember pedig kiáll a téren a többiek közé és vár, vár... Maga sem tudja, mit vár.

Ha akad pár garasa, akkor néhány-szor teletömi olcsó esereppipáját, vagy sodor két-három cigarettát. Ha nincs, lehajol az utca kövezetére és végreket szed. Mindegy, csak valami legyen.

Álldogálás. Lassú, vontatott beszélgetés, üresen kongó szavak... Ki tudja mit beszélnek egymás között? Csak álldogálnak óraszámra és nem jut eszükbe, hogy valamihez fogjanak, hogy valahogy segítsenek magukon. Rabulejtette őket a tétlenség. Megfertőzte őket az ácsorgás, a tunya semmittevés. Eltompult bennük az élniakarás ösztöne. Nem gondolkoznak, nem töprengenek, nem kutatják, nem kérdezik, hogy mit tegyenek.

Ha valaki látja őket, azt mondja, szegény emberek. De csak akkor, ha először látja őket. Ha többször is megfordul az említett tereken, akkor felismeri a helyzetet. Ácsorgók ezek, akik semmi után sem néznek, semmit sem akarnak dolgozni, nincs tervük, gondolatuk, nem járnak semmi után. Csak ácsorognak és várják, hogy a sültgámb a szájukba repüljön...

kü magyar család helyett — 4-5 szobás lakásban terjeszkedjék. A mai világban annak sincs semmi helye, hogy valaki vidéki otthona mellett még városi lakást is tarthasson fent — üresen, s azt legfeljebb csak a személyzetével lakassa, hogy időnkénti szórakozásainak kielégítéseik is békebeli gondtalanságot biztosítson magának a nagy világégés kellős közepén. — Meg kell szüntetni ezeket a vizsztatásztató helyzeteket, mert amíg sokgyermekes magyar családok hónapok szobában nyomorognak, amíg magyar családok élnek külön, mert az idehelyezett családoknak csak egy albérleti cselédszoba jutott, amíg magyar ágyrajárók vannak, addig mindenki huzza össze magát és minden feleslegét ajánlja fel megszorultabb honfitársai nehézségeinek enyhítésére.

Háború van! — Kerülni kell még a látszatát is, mintha nem egyformán vennénk ki a részt annak terheiből. Ebben a jobb jövőnkért folytatott harcban elszánt magyar lélekkel hozunk meg minden áldozatot, még öszszébb rántjuk a nadrágszíjainkat és ellakunk a fáskamrában is ha kell, de amíg azt a zsákot jobban meglehet rázni, addig ne legyen a saját házájában hajléktalan magyar!

KISKUN.

Egy hét az anyakönyvek tükrében

Születések: Mogyorósi Elek sütősegéd leánya Ilona. Galambos Sándor szeszgyári munkás fia Sándor. Földes Mihály borbély segéd leánya Margit. Sári Lajos cipész segéd leánya Karolina. Kemény András villanyszerelő segéd leánya Katalin. Botházy László fodrász mester fia Attila. Kovács Pál városi altiszt leánya Ilona. Jenői László gépkocsivezető leánya Mária. Ilisz Gusztáv gyári munkás leánya Ilona. Pollák Adolf utazó fia (halva született). Gelb Vilmos utazó leánya Erika. Kolláth János napszámos leánya Juliánna. Lakatos Lajos napszámos leánya (halva született). Borda József szobafestő segéd leánya Anna. Walfisch Dezső cipőfelsőrészkesztő leánya Ágnes. Sebestény Tivadar napszámos fia Dömötör. Csokmai Gyula földműves leánya Viola. Kozma Sándor kávéfőző fia Sándor. Bordás Ferenc cipészsegéd fia Gyula. Hangyál János Máv. hordár leánya Irén. Budai Lajos kocsis fia József. Gyüre Ferenc m. kir. postasegéd fia László. Cservák György földműves fia György. Kador János postai altiszt fia Attila. Dr Varga Lajos m. kir. állatorvos leánya Éva. Fuchs Herman kereskedősegéd fia Tibor. Mizák Mihály napszámos leánya Ilona. Szécsi Sámuel fodrász fia István. Ignác János napszámos leánya Irén. Bányai Imre városi pénztárnok leánya Katalin. Csont Mihály cukrász mester leánya Éva. Papp Antal hentes mester fia Géza. Nyilas István leánya Zsófia. Dr Toperczer Ferenc fia László. Bánfi Lajos Máv. kocsirendező fia László. Karaos Ferenc honvédszakaszvezető leánya Mária. Tóth Zoltán cipész mester leánya Ilona. Goldstein Sándor malomtulajdonos fia István.

Halálozás: Özv. Kovács Jánosné 77 év. Szeteli Györgyné 63 év. Sáli Karolina 2 nap. Özv. Glück Józsefné 79 év. Kendi László 18 hónap. Özv. Kohn Eliásné 77 év. Barabás Lajos 56 év. Csákó Józsefné 59 év. Özv. Back Józsefné 76 év. Csáti Eszter 2 év. Szarvadi István 70 év. Butuk György 4 év. Takács Mária 21 év. Özv. Nagy Mártonné 78 év. Koller Ernő 42 év. Sandra Juliánna 14 nap. Gájner Ferenc 69 év. Özv. Brandstein Ferenecné 85 év. Özv. Michelstädter Mórné 84 év. Szilágyi Istvánné 48 év. Gavriss Pálné 32 év. Kador Attila 1 nap. Kertmégi Erzsébet 48 év. Aranyi Imre 2 hónap. Mócz Gábor 76 év. Molnár Imre 76 év. Özv. Varga Pálné 77 év. Czitrom Ábrahám 70 év. Salamon József 62 év. Németh János 50 év. Bíró József 64 év. Péncs Eszter 42 év. Özv. Buk Józsefné 66 év. Króh Vilmos 14 év. Szabados Gyula 12 év.

Házasság: Singer Vilmos kereskedő és Schvalb Erzsébet. Huszti Lajos cukrász segéd és Horváth Ilona. Neubart László textilkézműáros és Gross Livia. Libermann József cipőfelsőrészkesztő segéd és Kohn Margit. Steé József kéményseprő segéd és Nyegreán Róza. Guttman Sándor rőfőkereskedősegéd és Fisch Margit. Barta Károly törvényszéki betétszerkesztő és Paizs Ilona. Schneider Károly gazdálkodó és Serfőzy Mária. Fehérvári János gyári munkás és Balázs Juliánna. Grünfeld Lóránd magántisztviselő és Friedman Klára. Dávid Elek Máv. fűtő és Mile Róza. Pék János cukrászsegéd és

Leventék sorakozója az olajcsatára

Vitéz honvédeink fegyverrel a kézben, életük áldozásával hősiesen védik családunkat, otthonainkat, egész hazánkat. Szabadságharcunk eredményes kimenetele töledek is függ. Ma minden hazafiasan érző állampolgár megkettőzött munkával dolgozik. Közöttük is nagyon sokan vannak, kiknek van elegendő szabad idejük a haza- és nemzetvédelem szempontjából annyira fontos többtermelésbe való bekapcsolódásra. Iparos ifjúságunk már kimondta, hogy közöttük nem lesz hitvány. Ha ők nagy elfoglaltságuk mellett is találnak szabadidőt olajtermelésre, az olajcsata megvívására, akkor Ti, többi levente-ifjak nem nézhetitek ölbetett kezekkel az ő szorgalmukat. A munkához szív és akarat kell. Az olajcsatát meg fogjátok nyerni, ha lesz szív és akarat bennetek.

A város területén található megműveletlen földterületek felkutatása és kimutatása már olyan előrehaladott állapotban van, hogy a talaj-előkészítő munkát a mai napon megkezdjük. Első teendőnk az összeírt terület

tek hátramaradt jegyzékét átadni a parancsnokoknak.

A városi levente parancsnokság rendelkezése folytán felhívunk minden leventét, levente-csapatot, hogy a mai naptól kezdve fordítson időt az olajcsatára. A talaj előkészítéséhez szükséges szerszámok: minél több ásó, kevesebb csákány, gereblye, néhány kapu, vagy fejsze és talicska. Aki tud kölcsönkérhető szerszámról és ekéről, haladéktalanul jelentse csapatparancsnokának, vagy a címet adja le a Levente Otthonba. (Kereskedelmi Csarnok.) A csapatok napi munkajegyüket küldjenek kerékpáros küldöncökkel a szervező szakosztály vezetőhöz. (Lázár Vilmos-utca 9. sz.)

Irodai, talajmércési és küldönci teendők szabadidős végzésére inkább az esti órákban lelkes leventék jelentkezését kéri a szakosztály-vezető.

Leventék! Most tűnik ki, hogy ki akar több és jobb magyar lenni. Munkára fel a sebb jövőért! A nagy cél érdekében testvéri együttérzést és egész munkát vár az

„Olajcsata Gazdasági Bizottsága.”

SPORT

Verseny keretében avatja fel fedett löpályáját a nagyváradai „Árpád Lövész Egyesület”

Háromnapos tanfolyam a lövészegyesületi vezetők számára

A Nagyváradai „Árpád” Lövész Egyesület április hó 4., 5. és 6-án avatja fel verseny keretében 14 lövonalas fedett löpályáját a Rhédey-kertben és ezzel kapcsolatosan az Országos Magyar Lövész Szövetség háromnapos lövésztanfolyamot is rendez, amelynek előkészítését az egyesület elnöksége végzi.

A tanfolyam célja a visszacsatolt keleti és erdélyi területen megalakult lövészegyesületek vezetőit (ügyvezetőit és főtákarait) az egyesület sportvezetésével kapcsolatos teendőkről tájékoztatni, továbbá a szakosztályintézőknek (az egyesület, szakosztály céllovósportjait közvetlenül irányító), a lövészporttal kapcsolatos ismereteket megadni és végül az egyesületi edzőket feladataikra előkészíteni.

A verseny feltételei

A verseny feltételei: a visszacsatolt keleti és erdélyi területekről az OMLSZ-nél nem igazolt versenyzők is indulhatnak; 7 tagból álló csapat és egyéni verseny; céltávolság: 25 m., céltábla: 25 m-es 14/7 cm-es 10 körös céltábla; fegyver: magyar gyártmányú „Fég” rendszerű kispuska nyitott irányzékkal, testhelyzet: fekvő, álló és térdelő; lövések száma: testhelyzetenként 3 próba és 10 értékelt lövés; segédesszközökként csak szabályos hord-szif és megfigyelő távcső használhatók. Eredményszámítás

Makranczi Juliánna. Leitner Pál villamosági műszerész és Veisz Erzsébet. Tóth Jenő Máv. üzemi altiszt és Kovács Ilona. Krausz Lajos férfitiszabósegéd és Fellner Fáni. Gedő András asztalos segéd és Komócsiny Eszter.

és díjazás: az OMLSZ versenyszabályai szerint; nevezés: az OMLSZ úrlapján; nevezési díj: egyénenként 2 P. csapatban az 5 legjobb egyéni eredmény számítás.

A Szövetség élversenyzői a tanfolyam keretében bemutatott lövészetet tartanak és a helybeli előadók részéről több nemzetvédelmi tárgyú előadás is sorra kerül.

Az avató verseny meghívóit a rendező egyesület küldi szét. A tanfolyamra való jelentkezés a szállásigények megjelölésével a Nagyváradai „Árpád” Lövész Egyesület (Szilágyi Dezső-u. 5. sz.) Ajtay G. Gyula ügyvezető elnök címére levelezőúton történik. Liszt- és zsirjegyüket a résztvevők hozzák magukkal. Kedvezményes szállásról és étkezésről a rendező egyesület gondoskodik. Az arra valóban rászorulóknak költségeit az OMLSZ részben megtéríti és díjmentesen 6 mm-es céllövőtöltényt bocsájt a versenyzők rendelkezésére.

Az Országos Magyar Lövész Szövetség ezután is felhívja a szíves figyelmet erre a tanfolyamra és szívesen látja a lövész-szervezetek érdeklőit és a céllövő sporttal foglalkozó intézmények érdeklődőit.

Szerdán délután: NAC—Törekvés edzőmérkőzés. Nagyvárad. Saját tud. Szerdán délután az ünnepre való tekintettel, olesó helyárrakkal nyilvános edzőmérkőzést játszik a NAC és Törekvés a Rhédey-kerti pályán. A mérkőzés kezdete pontban 4 óra. — A hír, hogy mégsem marad mérkőzés nélkül Nagyvárad, a szurkolótáborokban nagy örömet keltett.

Jutalmat

is ad a 300.000 pengős főnyeremény mellé az **osztálysorsjáték** még pedig 400.000 pengőt Tehet egyetlen sorsjeggyel kerek 700.000 pengőt nyerhet szerencsés esetben.

Huzás már április 9-én.

Kisajátítási eljárás meghirdetése

Nagyvárad thj. város törvényhatósági bizottságának az 1924. évi február hó 26. napján tartott közgyűlésén 29. kgy. 10061—1942. sz. a hozott határozatában kifejezésre juttatott kérelmére, a vonatkozó kisajátítási összeírásban és tervrajzban feltüntetett, a 4. számú állami út nagyvárad átkeletési szakasza létesítéséhez szükséges ingatlanoknak és ingatlanrészeknek Nagyvárad thj. város közönsége részére megszerzésére a m. kir. iparügyi miniszterium 15.008—XV. 1942. számú rendeletével az 1937. évi VI. tc. 12. §-a első bekezdése a) c) pontjai, 13. §. első bekezdése és a 15. §. értelmében, a hivatkozott törvény 16. §-a alapján a 29. kgy.—10061—1942. sz. határozat jogerőre emelkedésétől feltételezetten a kisajátítási jogot engedélyezte és az 1881. évi XLI. tc. 32. §-ának 2. bekezdésében megjelölt feltételek egyéneknek, vagy másának előállta esetére a kisajátítási eljárást az előbb megjelölt ingatlanokra és ingatlanrészekre elrendelte.

Nagyvárad thj. város közigazgatási bizottságának kisajátítási albizottsága az 1929. évi XXX. tc. 58. §-a, illetőleg a 7890—1930. M. E. számú rendelet 5. §-a értelmében, az 1881. évi XLI. tc. 58. §-ában körvonalazott tárgyalás és barátságos egyezség megkísérlése céljából dr. Soós István polgármestert, vagy helyettesét, dr. Thury László tiszti főügyészt, Oláh Béla az államépítészeti hivatal főnökét és dr. Imrik László I. o. aljegyzőt kiküldte, a tárgyalás hatarnapjával az 1942. évi március hó 30. és következő napjainak délelőtti 9 óráját kitzte, helyeül pedig a városháza bizottsági termét jelölte ki.

A kisajátítandó ingatlanokra vonatkozó tervrajz és kisajátítási összeírás az 1942. évi március hó 15-től 30-ig terjedő 15 nap alatt Nagyvárad város gazdasági ügyosztályánál (I. em. 24.) közszemlére van kitéve.

Erről az érdekelteket azon figyelemzetéssel értesitem, hogy a tárgyaláson jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétenni. Ennek elmulasztása azzal a jogi következménnyel jár, hogy a kisajátítási terv végleg megállapítottnak és a nemnyilatkozó által elfogadottnak tekintetik. A bizottság a kisajátítási terv felett akkor is érdemben fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg. A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

Nagyvárad, 1942. március 13.

Dr. Soós István s. k. polgármester

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félvre 15, egy órára 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Gyümölcsoltó Boldogasszony

Az Ige földreszállásának fonséges pillanatát ünnepeljük ezen a napon. Döntő sorsforduló az emberiség történelmében. Ezzel a pillanattal veszi kezdetét az az új világ, amelyet a nagy bukás, a bűnbéresés után a megváltás korszakának nevezünk. Angyali híradás jelenti a kiválasztott Szűznek. Más nem is vesz róla tudomást. Az élet látszólag ment tovább a maga útján. Csak látszólag. Mert ettől a pillanattól kezdve Isten velünk, közöttünk volt, magára vette emberségünket. Ennél nagyobb mélyreható változást, ennél külön újsgát semmi és senki sem hozhatott volna nekünk. Ez volt az igazi új világ!

Mostanában sokat emlegetik az új világot. De ha megkérdezzük, hogy ennek a világnak mi a fog állani az újdonosság, zavaros és határozatlan válaszokat kapunk. Csak hiúságokban halljuk, szavakban és divatokban, ezt az új világot. Lényegben és mélységben nem. Arra az egyedül új, egyedül lényegesen más alapra kevesen gondolunk, amelyet Isten Fiának közénk való leszállása adott az élet számára. Pedig ez volt az egyedül lényeges, döntő fordulat sorsunkban, történelmünkben.

S az annyi hangzatos új világ is csak akkor igazán új, ha erre az alapra építi alkotásait.

Lapunk legközelebbi száma a közbejött ünnep miatt csülörtökön délután a tendes időben jelenik meg.

JEGYZŐK KÖSZÖNŐ TÁVIRATA A MINISZTERELNÖKHÖZ. Budapestről jelentik: Kálly Miklós legutóbbi parlamenti beszédében elismeréssel emlékezett meg a magyar jegyzők működéséről. A Jegyzők Országos Egyesülete most táviratot intézett Kálly Miklós miniszterelnökhöz, amelyben köszönetet mondának a bizalomért és elismerésért, amelyet a jegyzőkről bízottak.

FE MERHETETLENSÉGIG ÖSZSZERONCSOLT HULLÁT TALÁLTAK SZENTIOBOLN. Nagyvárad. Saját tud. Ma délelőtt jelentette távbeszélőn a szentiohbi csendőrség, hogy az ottani gézmalom előtti árokban egy negyven év körüli teljesen felismerhetetlen férfi hullát találtak. Valószínűnek látszik, hogy az árvíz alkalmával került a kanálba, melynek iszapjában sülvéd el. Orvosi megállapítás szerint mintegy háromhetes lehet a hulla. A fej és felső végtagok hiányzanak s mint a jelentés mondja, valószínűnek látszik, hogy kóbor kutyák húzták szét.

A JERUZSALEMI FÓMUFTI RÉSZTVEVETT AZ OLASZ IFJUSÁG DISZSZEMLEJÉN. Rómából jelentik (MTI): A harci fascio alapításának évfordulóján vasárnap délelőtt Rómában az olasz littorio ifjúság részvételével diszszemlért tartottak. A római olasz littorio ifjúság 150 zászlóalja díszmenetben vonult el az előkelőségek előtt, akiknek soraiban ott volt a jeruzsálemi fómufti. Az ünnepély végzetével lelkes tüntetést rendeztek a Duce mellett.

REFORMÁTUS LEVENTÉK HUSVÉTI LELKIKÉSZÜLETE. A református vallású leventék husvétü ürvacsora-osztása és az ezt megelőző vallásérkölcsei oktatás (csendes nap) március hó 30-án és 31-én lesz megtartva. A leventék elvezetésére a következőket rendeltem el. Március 30-án 18 órakor a Teleki-utcai református templomban érkölcsei oktatás. Az összes református leventék részvétele kötelező. Gyülekezés 17 óra 30 perckor a gróf Majláth-terén. Március 31-én, kedden 9 órakor ünnepélyes ürvacsora-osztás. Az összes református vallású leventék, református vallású körzet- és helyi leventeparancsnokok számára kötelező részvétellel. Gyülekezés 8 óra 30 perckor a gróf Majláth-terén. Ezen a héten a református vallású leventék a foglalkozáson nem kötelesek megjelenni.

MUNKASZOLGÁLATRA KÖTELEZIK ANGLIÁBAN A 17 ÉVES LEÁNYOKAT. Lisszabonból jelentik: MTI A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol kormány elrendelte a 17 éves lányok kötelező munkaszolgálatra való összeírását.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Angliában május elsejétől egyszerűsített férfi ruhátípust vezetnek be. Az ezután készítenő férfiruhákra kevesebb zsebet és gombot varrnak.

Új kerékpárok JAKAB műszerésznél és javítások olcsón JAKAB Kossuth-u. 5 Tel. 23-30

A BAROSS SZÖVETSÉG VEZETŐSÉGE ezúton hívja meg a sütőiparos-szakosztály tagokat, folyó hó 25-én, (szerdán) délután pontosan 5 órakor kezdődő saját érdeküket szolgáló fontos szakosztály ülésre. Elnökség.

A Baross Szövetségben megalakult textil-szakosztály tagokat ezúton hívja meg a vezetőség folyó hó 26-án (csütörtök) este pontosan 7 órakor kezdődő igen fontos érdeküket szolgáló szakosztályi ülésre. Elnökség.

BAROSS SZÖVETSÉG ELNÖKSÉGE ezúton felhívja mindazon Baross tagjait, kik fényképes kontárgazolványt kaptak, hogy azokat három napon belül feltétlenül szolgáltsák be a Baross Szövetségnek. A pontos be nem szolgáltatás hatósági eljárást von maga után. Elnökség.

Férfiruhákat használ-tak, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémer-tér 1 (udvarban). Hívásra házhöz jövök

FURDÓUGYI KONGRESSZUS ES FURDÓNAP MAROSVÁSÁRHELYEN Marosvásárhelyről jelentik: (MTI) Hétfőn nyílt meg a város háza nagyteremben az országos furdóügyi és idegenforgalmi kongresszus. A kongresszust József Ferenc királyi herceg nyitotta meg. A hétfői furdónapot kedden idegenforgalmi nap követte, amelyen az erdélyi idegenforgalmi kérdéseket vitatták meg.

* **Reklamiek, fotelek** állandó raktára Manshiper kárpítósnál, Rimanóczy-u 5 szám

HÁZASSÁG. Pitsch Elza (Budapest) és Bozsák Mihály (Nagyvárad) sodrony árnyáros f. hó 21-én Budapesten házasságot kötöttek.

FIEDLER GYULA
 elsőrendű angol- és francia nőidivat szabósa
 Szilágyi Dezső-utca 12 sz.

Korona Filmszínházban

Szerdától

A titokzatos idegen

magyar bűnügyi film. Uray, Gózon Gy., Bilicsi T., Mihályfi. Kísérő műsor: „Eletre halálra” Dzsungel film. Előadások: 5, 1/8, 1/4 10 órakor.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY A nagyvárad M. Kir. Közforgalmi repülőtér füvesített területének birka legeltetés céljából történő bérbéveletére pályázatot hirdetek. Ajánlatok az M. Kir. Közforgalmi repülőtér vezetőse Nagyvárad, címen mielőbb nyújtandók be. Dessewffy Emil, repülőtér vezető.

100 MILLIÓ FRANKOT ADOMÁNYOZOTT A PÁRIZSI NÉMET NAGYKÖVET A BOMBATÁMADÁS KÁROSULTJAINAK. Párizsból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Abetz párizsi német nagykövet 100 millió frankról szóló csekket adott át a munkásbizottságnak a március 3-iki brit bombatámadások által súlyosan megrongált párizsi elővárosok károsult családjainak azonnali megsegítésére. De Brinon francia nagykövet a munkásbizottság nevében mondott köszönetet a német nagykövetnek.

FELHÍVÁS. Nagyvárad thj. városi Közjóléti Szövetkezet felhívja a 3 és ennél több gyermekes, a nagyvárad szülő és hátrétkos családok figyelmét gyümölcsfa és oltvány juttatási akciójára. Az akció során az igénylők nyújtsák be kérelmüket a csemeték mennyiségi és minőségi megjelöléssel a Szövetkezet gróf Teleky Pál-utca 27. szám alatt levő hivatalánál. Nagyvárad thj. Városi Közjóléti Szövetkezet igazgatósága.

SZERDÁN DÉLUTÁN ZÁRVA LESZNEK A FODRÁSZÜZLETEK. A fodrász üzletek folyó hó 25-én, szerdán az ünnepre való tekintettel szakosztályi határozat értelmében délután két órától kezdve zárva lesznek. Elnökség.

SZERETETHÖLGYEK TAGAVATÁSA. Nagyvárad. Saját tud. A Szent Vince intézetben megalakult Szeretethölgyek Társulata, amely a rendszeres és intézményes szegényápolás terén már régóta eredményes munkát fejt ki, vasárnap délután 4 órakor ünnepélyes tagavatast tartott a Szent Vince intézet kápolnájában. A tagfelvételt Gálffy Sándor plébános tartotta. Utána az új és a régi tagok barátságos uzsonnán vettek részt.

HALÁLRAITÉLTEK EGY HOLLANDOT, AKI AZ ELSÖTÉTÍTÉS ALATT GYILKOLT ÉS GYUJTOGATOTT. — Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Egy holland 1941. márciusában és áprilisában a megszálló hatalom ellen több erőszakos tettet követett el. Mint most kiderült, az elsötétítés leple alatt merényleteket követtek el vonatok ellen és gyujtogatott. A merénylőt halálra ítélték.

A SVÉD KERESKEDELMI MINISZTER BERLINBEN. Berlinből jelentik: (MTI) illetékes német helyről közlik, hogy a svéd kereskedelmügyi miniszter vasárnap óta Berlinben tartózkodik. A svéd miniszter hosszabb megbeszélést folytatott a birodalmi gazdasági miniszterrel.

SÁSKAJÁRÁS PUSZTÍTOTT ARGENTINÁBAN. Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Argentínában a sáskahadak különösképpen nagy károkat okoztak. Felhőszerűen lepték el az ország egyes területeit. A hatóságok és a gazdák a legkülönbözőbb módszerekhez folyamodtak, hogy kiirtsák a kártevőket, de a szokásos módszerek eredményteleneknek bizonyultak. A kártevőkhöz a kis papagályok is csatlakoztak, amelyek ezerszámra lepték el a tenger melletti ültetvényeket és csak akkor vonultak tovább, amikor mindent felfaltak.

2019-1942 vh. sz. 1942 Pk 11314 sz.

Arverési hirdetmény

Bövidárú r. t. végrehajtató javára 30 P 40 fillér követelése és jár. erejéig 1942. év március hó 31. napján délelőtt fél 12 órakor Nagyváradon, Deák Ferenc-u. 2. szám alatt a nagyvárad kir. járásbírószág 1941. évi 7771 sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 2010 P becsértékű butorok bíróság elárvereztetnek.

Nagyvárad, 1942. év február hó 19. napján.

Várady, kir. bir. végrehajtó.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 26.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek, Közlemények. Reggeli zene.
10.15 Szórakoztató zene.
11.20 Haydu István gordonkázik.
11.40 Somlay Károly elbeszélése.
12.10 Weidinger Ede szalonzenekara.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Muisi Elek cigányzenekara.
15.20 Fővárosi Tűzoltózenekar.
16.15 Ruzsin nallgatóinknak.
17.15 Zalánfy Aladár orgonál.
17.35 Mezőgazdasági szakelőadás.
18.00 Táncczene
18.35 Nyíry László nyugállományú ezredes előadása.
19.20 Katonának nótakivánságaiból énekel Vöröss Sári, László Imre és Orbán Sándor, Farkas Jenő cigányzenekara kíséretével.
20.20 Nagyszalonta magyar versekben. Rádiózenekar.
22.10 Szabó Kálmán jazzhármasa.
22.30 Sovinszky László szalonzenekara játszik, Giuseppe Moretti énekel.
23.25 Brahms: a-moll kettősverseny.
06.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

Budapest II.

- 16.15 Rádiózenekar.
17.40 Zalánfy Aladár orgonál.
18.00 Harsányi Gizi előadása.
18.30 Országos Poétászenekar.
19.25 Ljiljana Valazza zongorázik a magyar-olasz művészcsere keretében.
20.00 Hírek.
20.10 A Tosca közvetítése az Operából.

PÉNTEK, MÁRCIUS 27.

Kassai nap.
Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.15 Köszöntjük Kaesát! Elmondja vitéz Somogyváry Gyula. — Utána Kuruc dalok és katonanóták.
10.33 Rákóczi sirjánál. Beszélgetés Wick Béla kanonokkal. Vezeti Pusztai Sándor. Hangfelvétel.
10.50 A Kassai Lyra Koszorus Dalkör.
11.20 Hubay: C-dúr mélyhegedűverseny.
11.40 Kassa szellemi élete. Dr Sziklay Ferenc előadása.
12.00 Harangzó a kassai Orbántonnyóhól.
Utána: Rákóczi engesztelő imádsága. Felolvassa Pusztai Sándor.
12.10 A 21. honvédegyalozred.
12.50 Sela a kassai Fő-utcán.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 A Kassai Szalonzenekar.
15.20 Profant István kuruc nótákat játszik.
15.45 Dr Pohl Sándor Kassa polgármesterének előadása.
16.00 Felvidéki népdalok.
16.25 A kassai Dóm. Dr Merevich Tibor előadása.
17.15 Danyi Ferdinánd gordonkázik.
17.35 Beszélgetés Madarász István püspökkel.
17.50 A Kassai Vanósnégyes.
18.20 Német nallgatóinknak.
18.40 Látogatás a felsőmagyarországi Rákóczi Muzeumban.
19.20 Sportközlemények.
19.30 Zathureczky Ede hegedül.
19.50 Kassa a költészetben.
20.15 Nótázó honvédeinknél.
20.45 A 21. honvédegyalozred zenezenekara játszik.
21.00 Mbraj Sándor előadása.
22.10 Danyi Pali cigányzenekara.
23.25 Hevesi jazz-együttes.
06.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

Budapest II.

- 15.35 Esz-dúr zongoraverseny.
19.30 Huszti Dénes előadása.
20.00 Hírek.
20.10 Vigózeveg. Operett.

Gyűjtsd és terjeszd a Magyar Lapok adó

SZÍNHÁZ

Szerdán: három előadás

„Sztambul rózsája“, Fall Leó legszébb nagyoperettje ma, kedden este *filléres helyárrakkal* kerül színre, Radnóthy Éva, Jurik Julesi, Tanay Emil, Solymossy Imre és Ross Józseffel a főszerepekben. Legdrágább jegy 1.20 fillér.

Szerdán, *Boldogasszony ünnepén* három előadást tart a színház. Délután három órai kezdettel, *olcsó helyárrakkal* „Legyen úgy mint régen volt“ című operett kerül színre a bemutató előadás elsőrendű szereposztásában. Délután fél 6 órakor *olcsó helyárrakkal* „A kievi járőr“.

Este 9 órai kezdettel *diszhangverseny* vitéz nagybányai Horthy Istvánné Öfömeltósága tiszteletére. Közreműködnek: *Bordy Bella* a m. kir. Operaház tagja, Déry Sári, az Uj Magyar Színház tagja, Faragó Ibolya zongorművész, Szilágyi-Szabó Eszter, az Uj Magyar Színház tagja. A „*pécsi öregdiákok*“, Albert Ferenc hegedűművész, Fodor János a m. kir. Operaház tagja, Kántor János előadóművész. Szánthó Gyula énekművész és a budapesti MÁV 50 tagu zenekara. Konferál: Dr Legenyei József. Zongorán kísér: Dr Laczkovics János.

A hangverseny tiszta bevétele vitéz nagybányai Horthy Istvánné Öfömeltósága által alapított és fővédnöksége alatt működő jótékony célú gyermek-üdülők javára fordítja a rendezőség. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos jegyekről előre gondoskodni. Felemelt helyárrak.

Cigánykirály című romantikus nagyoperett csütörtök este kerül bemutatásra premier bérlet keretében. A román megszállás alatt egész Erdély területén be volt tiltva ez a csodaszép muzsikájú nagyoperett s így valóságos az újdonság erejével fog hatni. Gyönyörű kiállítás! A „Cigánykirály“ pénteken este tisztviselő bérletben megy. Továbbá műsoron marad: szombhat este, vasárnap délután és vasárnap este rendez esti helyárrakkal. Fő szereplők: Radnóthy Éva, Jurik Julesi, Koltay Aranka, Dellv Ferenc, Solymossy Imre, Tanay Emil és Barsy Béla.

Az utolsó tánc. Herceg Ferenc legszébb színműve hétfőn este a Népművelődési Bizottság rendezésében kerül színre.

HETI MŰSORA:

Kedden este: *Sztambul rózsája*.
Szerdán délután 3 órakor: *Legyen úgy, mint régen volt*. — Délután fél 6 órakor: *A kievi járőr*.
Szerdán este 9 órakor: *Diszhangverseny*.
Csütörtökön este 8 órakor: *Cigánykirály*, premier bérlet.
Pénteken este: *Cigánykirály*, tisztviselő bérlet.
Szombaton délután 4 órakor: *Fityfiritty*, filléres helyárrakkal. — Este: *Cigánykirály*.
Vasárnap délután 4 órakor: *Cigánykirály*. — Este: *Cigánykirály*.
Hétfőn este: *Az utolsó tánc*.

GAZDASÁGI ÉLET

Mi ujság a piacon?

(*Saját tud.*) A hétfői hetipiac forgalma a beállott tavasz kezdetével némileg emelkedett, azonban közeli sem érte el a Váradon szokásos felhozatal. A hosszú sorokban álló falusi gazdák előtt leginkább cékla, káposzta, retek, dughagyma került eladásra nagyobb mennyiségben, s ha egyéb zöldségfélék is előkerültek, a vásárló közönség azonnal megrohmozta.

Tojás kilós tételben is kapható volt. Nagy tömeg várta az érkező tejeseket úgy, hogy hatóság felügyelet mellett kellett kimértni.

A közönség szívesen vásárolta még a mézet is.

Egyébként a termelő és viszonteladó árak a következő meghatározásban voltak érvényben:

Gyümölcsfélék:

Erős felhozata. 1 kgr alma 1.20—2.80 P. 1 kgr narancs 1.60—2.20 P. 1 db citrom 0.16—0.20 P. 1 kgr füge 4—4.50 P. 1 kgr dióbél 8 P.

Zöldségfélék:

1 kgr burgonya 0.18 P. 1 kgr szárazbab 0.64—0.80 P. 1 kgr répa 0.26—0.30 P. 1 kgr borsó 0.80—1.06 P. 1 kgr hagyma 0.26—0.32 P. 1 kgr cékla 0.16—0.20 P. 1 db káposzta 0.12—0.20 P. 1 db vörös káposzta 0.14—0.20 P. 1 db olasz 0.12—0.16 P. 1 kgr retek 0.16—0.20 P. 1 db zeller 0.10—0.14 P. 1 db retek 0.02—0.03 P. 1 db torma 0.10—0.20 P.

0.14 P. 1 db retek 0.02—0.03 P. 1 kgr spenót 3.50—4.50 P. 1 db torma 0.10—0.20 P.

Élőállatok:

Közepes felhozatal. 1 szarvasmarha, vágó, kgr. 1—1.20 P. 1 fejős tehén 300—900 P. 1 szopós borjú, kgr. 1.20—1.40 P. 1 kismalac 20—25 P. 1 igásló 100—700 P. 1 parádés ló 700—1200 P.

Tejtermékek:

Közepes felhozatal. 1 liter tej 0.32 P. 1 kgr vaj 4.90—5.00 P. 1 kgr jurtúró 2.80—3.00 P. 1 kgr tehéntúró 1.10, 1 kg tejfel 1.40, 1 kg sajt 1.90—2 P.

Szárnyasok:

Közepes felhozatal. I. o. csirke kg 2.60 P. Hizott liba 1 kg 3, sovány liba 1 kg 2.10 P. Pulyka 2.10 P. Hizott ruca 1 kg 2.50, sovány ruca 2 P. Tojás drb 0.16—0.17. Kgr. 3.36 P.

Fa árak:

1 kocsis fa I. o. 40, II. o. 35, III. o. 30 P.

Húsárak:

1 kg marhahús 2.66 P, 1 kg disznóhús — 1 kg növendékmarha 2.70, 1 bivalyhus 2.50, 1 kg zsir 3.30, 1 kg tepertő 3.30 P.

Halfélék:

1 kg sulyu ponty 1.80—2.50, 1 kg-ou felül 2.50—3.20, 1 kg köröshal 1.40—1.80 P.

Nagyvárad thj. város adóhivatala
3471.

Árverési hirdetmény

Alulírott városi vegrehajtó h. ezenel közhírré teszem, hogy a köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1927. évi 600 P. M. sz. rendelet értelmében a 67—69 §-a alapján mindkét árverést a városi közraktárban Thaly Kálmán-utca 2. szám alatt tartom meg. Az első árverés 1942. április 8-án d. e. 11 órakor, a második árverés 1942. április 16-án d. e. 11 órakor.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak a becsérték háromnegyed részéért adhatók el.
2. A második árverésen azonban az ingóságok a becsértékre való tekintet nélkül a legtöbbet ígérőnek adatnak el.
3. A vételár és a forgalmi adó készpénzben azonnal fizetendő.

Nagyvárad, 1942. március 23.

Nyerges Kálmán, s. k.,
vegrehajtó h.A kiadmány hitélül:
Molnár, kiadó.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Keresek egyszoba-konyhás lakást. — Cimeket a kiadóba kérek

Kétszobás, modern lakást keresek május 1-re. Cim a kiadóban. 153

Adás-vétel

Kétjratú vízimalom, családi okok miatt eladó. Ferenc György Hagymádvalva, Bihar megye. 191

Nagyvárad város térképe kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalánál (Szilágyi Dezső-u. 5. sz.) Fekete nyomással ára 1.60, színes nyomással ára 2 pengő.

MAGYAR SZEMLE könyvek kedvezményes áron eladók. Cim a kiadóban. 993

Teljes magyar-latin Misszale vászonkötésben, vörösmetszéssel, valamint egész bőrkötésben, aranymetszéssel kaphatók a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Faplan vattát ócskát, használtat veszek. Platt, Sziliget-utca 5.

Méhes országos háromsoros, 30 keretes hármás iker teljesen jó karban, bélelt kassal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 185

Eladó márkás rövid zongora helyföldi perzsaszőnyegek és szekrénykoffer. — Teleki-utca 21. ajtó 3. 179

Hülánféle

Mindenféle címfestő munkát vállal Paizs István, Mezey Mihály-u. 1. 173

Rendkívül érdekes könyvre hívjuk fel olvasóink figyelmét: Marjay Frigyes: Keresztes hadjárat 1941. c. művére. Megrendelhető: a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 121

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő:

Dr. Paál Árpád

Címadó kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda RT
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.